

I tilfælde hvor der under finanslovbehandlingen er sket ændringer i ministrenes ressort, kan det dog være praktisk allerede ved 2. behandlingen at stille ændringsforslag til omflytning af bevillingsforslagene, således at disse bliver overensstemmende med den faktiske fordeling af forretningsområderne mellem ministrene. Fordelen herved er, at brikkerne så er på plads, når de reelle ændringsforslag skal stilles til 3. behandlingen.

Omtrent samtidig med afgivelsen af betænkningen fremkommer til udvalgets behandling ministeriernes ændringsforslag. Gennemgangen af ændringsforslagene påbegyndes derefter og foretages for hvert ministerområde af samme finansudvalgsmedlem, som ved gennemgangen af finanslovsforslaget forestod det pågældende budgetafsnit.

Gennemgangen af ændringsforslagene giver sædvanligvis anledning til, at der stilles yderligere spørgsmål til skriftlig besvarelse og/eller begæres yderligere samråd. Efter at besvarelserne er gennemgået og samråd afholdt, foretages gennemgang af de ændringsforslag, som partierne i finansudvalget stiller til finanslovsforslaget. Også denne gennemgang af »private« ændringsforslag kan give anledning til yderligere skriftlige spørgsmål og samråd.

Der afholdes derefter afsluttende samråd med finansministeren med henblik på en konstatering af, om regeringen kan tiltræde nogle af de af partierne stillede ændringsforslag. Samtidig giver ministeren en redegørelse for den almindelige økonomiske situation.

Dernæst foretages i finansudvalget en fornyet gennemgang af samtlige ændringsforslag med henblik på en konstatering af, hvilke ændringsforslag der opretholdes, og hvilke partier der kan tiltræde de enkelte ændringsforslag.

Herefter afgives udvalgets *tillægsbetænkning*, der indeholder ændringsforslagene samt de enkelte partigrupperes indstillinger såvel vedrørende hvert enkelt ændringsforslag som finanslovsforslaget som helhed.

Denne tillægsbetænkning skal efter praksis helst være afgivet 14–16 dage før 3. behandlingen, for at den kan nå at blive mangfoldiggjort og omdelt til folketingets medlemmer, således at disse har ca. 1 uge til at sætte sig ind i det omfattende stof.

Efterbevillingsordningen (aktstykker)

Da finanslovsforslaget udarbejdes op til 10 måneder før – og vedtages inden – finansårets begyndelse, kan lovsforslaget selvklaart ikke være så fuldkomment, at der deri er forudset enhver indtægt eller udgift i det pågældende finansår. Endvidere vil der kunne være tilfælde, hvor de forudsætninger, hvorunder en bevilling er tiltrådt på finansloven, senere ændres, ligesom der kan være planlagt dispositioner, hvortil der ikke forud for finansloven er taget endelig stilling i regeringen.

De udgiftsmæssige konsekvenser af sådanne dispositioner søges i videst muligt omfang taget i betragtning ved fastsættelsen af de såkaldte reserver på finansministeriets paragraf på finansloven. Disse reserver er imidlertid ikke bevillinger og indeholder derfor ikke dispositionstilløjelser.

Til gennemførelsen af nye eller ændrede dispositioner kræves derfor tillægsbevilling. I henhold til grundlovens § 46, stk. 2, må imidlertid ingen udgift afholdes uden hjemmel i finanslov, tillægsbevillingslov eller midlertidig tillægsbevillingslov. Skulle dette krav opfyldes, ville det være nødvendigt løbende at vedtage adskillige tillægsbevillingslove i løbet af finansåret. Et sådant system ville imidlertid i praksis være meget stift og langsommeligt, og der har derfor udviklet sig et system, hvorefter man ser bort fra kravet om forudgående lovhjemmel for afholdelsen af uforudsete udgifter og indtægter. I stedet er etableret en praksis, hvorefter den enkelte minister kan søge og få tilslutning fra finansudvalget til at foretage den nødvendige disposition på *forventet efterbevilling* ved lov om tillægsbevilling. Tillægsbevillingerne samles herefter i et enkelt lovsforslag, der først fremsættes og vedtages efter finansåret udløb.

Tillægsbevillingsloven er således reelt blevet en *efterbevillingslov*, og der er derved opstået en nogenlunde sædvane, hvorved kontrollen i nogen grad er overgået fra folketinget til finansudvalget.

Ordningen, der har været praktiseret i mere end 100 år, har vist sig at være smidig og rationel, idet der aldrig er forekommet tilfælde, hvor folketinget har forkastet en af dets finansudvalg tiltrådt bevilling. Samtidig har man i finansudvalget et instrument, der kan fungere også i perioder, hvor folketinget ikke holder møde, hvorved der sikres regelmæssighed og kontinuitet i finansforvaltningen.